

FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt.

Félévre . . . . . 1 "

Felolós szerkesztő:

ZSITVAY NÁNDOR.

Egyes szám ára 6 krajczár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST (Köztelek).

Rakovszky István.

Ismét egy lelkes agráriust ismertetünk meg olvasóinkkal, a ki a magyar független gazdák törekvéseinek egyik legbuzgóbb előharczósa.

Rakovszky István született Kocsócson (Trencsénmegye) 1847-ben. Közszolgálatát 1869-ben

Pestvármegyében mint tiszteletbeli aljegyző kezdte meg. A megyei szolgálattól megváltván, 1878-ban a ráczkevei kerület képviselőjévé lett s azóta számvevőszéki elnökké történt kinevezetéséig folyvást tagja volt a képviselőháznak, hová kitünő készséget és ernyedetlen szorgalmat vitt magával. Főként a pénzügyi bizottságban tette nélkülözhetlenné magát; a parlamentben nem egyszer szólalt fel a gazdák és az adózó nép érdekében s szónoklatát mindig élénk tetszéssel fogadták. Emellett Rakovszky a társadalmi életben szinte bámulatra méltó tevékenységet fejt ki. Ő volt nagymestere a szabadkőművesek magyarországi nagypáholyának, számos jótékonyági egyesületnek áll élén, többek közt elnöke a „Testi és lelki fogyatkozásban szenvedőket gyámolító egyesületnek”, a „Rabsegélyező egyletnek”, melynek helyiségében október hó 25-én leplezték le az arczképet stb.

Rakovszky István.

De önzetlen, nemeslelkű tevékenységét főként a gazdák javára igyekszik hasznosítani mint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagja, a mely egyesületnek évek hosszú sora óta páratlanul buzgó munkatársa és vezetője.

Az utolsó időkben lefolyt gazdasági mozgalmakban a legelső szerepeket viselte s gróf Károlyi Sándorral együtt a gazdasági egyesületek szövetségének megalkotásán is valódi lelkesültséggel fáradozott. Tisztán az ügy iránt való lelkesedésből hónapokon keresztül időt, fáradságot nem kimélve, igyekeztek megalkotni azt a helyes tervezetet, amelynek alapján az ország széttagolt gazdaközönsege egy nagy és hatalmas szövetségben volna egyesíthető. A gazdák méltányolták is a Rakovszky fáradozásait s az ez évi gazdakongresszuson mint egyik legjelesebb vezérüket, diszelnökül választották meg.

A kitartó munka igaz erénye emelte Rakovszkyt az állami hi-

vatalok legdiszesebb polczára, az állami számvevőszék elnöki székére s ez az erény örökíti őt meg azok előtt, a kik önzetlen tevékenységét figyelemmel kísérik, szebben és ragyogóbban minden márványszobornál.

Halottak napján.

Gyászünnepe van a keresztény emberiségnek; koszorut viszünk halottaink sirjára, gyertyákat égetünk el emlékezetükre s könnyeket ejtünk hantjaik fölé. Látogatjuk a halál néma birodalmát, mely fölé az enyészet szelleme lebeg s az ejtett könnyek árán a feltámadás kiengesztelő vigaszt hozzuk vissza szivünkben.

Pedig a temetőbe sem kellene kimennünk, ha halottak fölé akarunk busulni, hiszen a mi alkotmányos harcunknak annyi halottja van e napokban, hogy azok talán egy egész sarkertben sem férnének el. Százan és százan estek el azok közül, kiknek győzelméhez azt a bizalmunkat fűztük, hogy ennek a szegény nemzetnek a sorsa talán mégis csak jobbra fordul. És e harcosok elhullásával tetszhalottá vált egy nagy eszme is, amelyről tudjuk, hisszük mindnyájan, hogy erő és igazság lakozik benne, de amelybe életet lehelni nem vagyunk képesek s azt a reá nehezű lidércnyomástól felszabadítani lelkünk árán sem tudjuk.

A kormány erőszaka által durva jogtörés s vesztegetés szerével tört uton lépnek be Magyarország parlamentjébe azok, kik sorsunk fölé fognak határozni, hátuk mögött egy nagy sirgödör feneklik, betemetve minden vigaszunkat, bizalmunkat, reményünket, miket elveinkbe fektettünk, a szent meggyőződésünk nevében küzdők diadalára építettünk.

Elszomorodunk, ha betekintünk ebbe a politikai sirgödörbe, de kétségbe nem esünk. Mert ha nem vittük is diadalra elveinket, vagy ha a küzdők sorába nem is látjuk többé azokat, a kik legjobbjaink voltak, azért a küzdelemről még le nem tettünk, létjogunkat még fel nem adtuk.

Hisz együtt maradtunk mindnyájan, kiket a közös eszmék fűztek össze, kipróbálva és megtisztulva a politikai küzdelmek melegében, lelkesedésünkben nem vesztve. Míg a győzedelmes többséget csak ígéret, fenyegetés, konczlés és a hatalomtól való félelem tartja össze. Ez nem természetes kapocs. Ennek a többséget összetartó, mesterséges kapocsnak össze kell törni, el kell pattanni s akkor a többség csoportja szét hull oldott kévéként. Szét kell hullania, ha ma nem, holnap, vagy azután. Testileg, lelkileg beteg, embertársainak nyügrére levő, öreg ember élete mesterséges gyógyszerekkel sem tartható fenn sokáig.

És ha kipusztul a földszinéről ez a kóros élet, akkor nem hiába küzdöttünk, nem hiába lelkesedtünk s nem hiába imádkoztunk az igazság Istenéhez: akkor feltámad majd bennünk és elveinkben a szabad, a független Magyarország!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Képviselői választások.

Az első nap.

A Képviselői választások első és leghevesebb napja október hó 28-án folyt le. E napon az országban összesen 283 országgyűlési képviselőt választottak meg. Az eredmény röviden körvonalozva a következő:

Megválasztott:

Kormánypárti	208
Függetlenségi	34
Nemzeti párti	19
Néppárti	12
Pártonkivüli	10

Összesen 283 kerület

Pótválasztás . . . . . 6 ker.-ben.

A kormány erőszakoskodásai tehát megtermették gyümölcsüket. Nagy többségre tett szert. A pártkasszából kiszórt milliók, a kormány hatalmától függő tisztviselők nagy tömege, a esendőrszuronyok és a katonaság megtették kötelességeiket. Bánffy győzött, mint ahogy előre tudtuk, hogy győzni fog. De milyen győzelem volt ez! Olyan győzelem, amelyben több a szégyen mint a dicsőség, amelyet a nemzet önérzete, a polgári szabadság és az alkotmányos jog megcsufolása árán szereztek. Hisz ezt az országot napok óta valóságos ostromállapotban tartják a Bánffy osztrák katonái. Puskaesővek előtt járultak a polgárok a szavazói urnához, hihetetlen visszaélések, vesztegetések, galád korrupció szégyenletes emlékét örökíti meg az a lajstrom, melyre a mai napon 208 kormánypárti képviselő nevét jegyezték fel. Vissza fogunk még térni a kormánypárt győzelmének eszközeire; most elősorolunk néhány ismertebb nevet a kormánypárti új képviselők közül, míg az ellenzéki képviselőknek teljes névsorát adjuk.

Kormánypártiak.

Beksics Gusztáv (S. Szt.-György). Bánffy Dezső br. (Szilágy-Somlyó). Csáky Lajos gr. (Gölniezbánya). Zsilinszky M. (Zólyom). Teleki G. gr. (Nagy-Somkut). Szilágyi Dezső (Pozsony I.). Radó Kálmán (Felső-Eőr). Esterházy K. gr. (Gyalu). Vörös László (Kaposvár). Nopcsa Elek br. (Szászváros). Telegdy József (Elesd). Fejérváry Géza br. (Temesvár). Teleki Domokos gr. (Deés). Erdély Sándor (Dunaszerdahely). Kemény Akos báró (Szászfőreg). Lukács Béla (Marosvásárhely). Andrássy Sándor gr. (Homonna). Rakovszky Géza (Trencsén). Graenzenstein Béla (Oravicza). Gr. Batthány Lajos (Győr). Darányi Ignác (Budapest II. ker.). Vörös László (Budapest III. ker.). Falk Miksa (Budapest I. ker.). Podmaniczky Fr. br. (Budapest IV. ker.). Babics József (Zsombolya) Széll Kálmán (Szent-Gotthárd). Latinovics Pál (Rigyicza). Semsey László (Nagy-Ida). Szögyén László (Bogsán). Lónyay Géza (Kászony). Beöthy Algernon (Belényes). Kemény Endre báró (Maros-Ujvár). Pulszky Ágost (Szászkabánya). Lukács László (Abrudbánya). Miklós Ödön (Sz.-Bessenyő). Chernel György (Körmend). Sréter Alfréd (Surák). Gróf Nákó Kálmán (N.-Szt.-Miklós). Latkóczy Imre (Halas). Perczel Dezső (Bonyhád). Széchenyi József (Zombor). Mikszáth Kálmán (Fogarás). Isekutz Marczel

(Pécska). Herczeg Ferencz (Verseez). Földváry Mihály (Duna-Pataj). Teleky S. gr. (Magyar-Lápos). Domahidy Viktor (Csenger). Bezeredy István (O-Kanizsa). Tisza Lajos gróf (Szeged I. ker.). Hieronymi Károly (Arad). Dániel Ernő (Pancsova). Hegedüs Sándor (Koloszvár I. ker.). Plósz Sándor (Baja). Wlassics Gyula (Csáktornya). Enyedy Lukács (Tápé). Dókus Ernő (Sátoraljaújhely). Latkóczy Imre (B.-Gyarmat). Bedő Albert (Apatin). Tolnay Lajos (Budapest, IX. ker.). Berzeviczy Albert (Budapest, VIII. ker.). Tisza István (Ugra). Matlekovics Sándor (Baán). Kammerer Ernő (Szakes). Matuska Péter (Liptó-Szt-Miklós). Csávossy Béla (Párdány). Tisza Kálmán (Nagyvárad). Szinnyeji Merse Pál (Hétház). Fenyvessy Ferencz (Pápa). Szmialovszky Valér (Zsolna).

Függetlenségi és 48-as.

Kossuth Ferencz (Czegléd). Genesy Albert (Nyirbátor). Benyovszky S. gróf (Duna-Vecse). Pap Elek (Nádudvar). Eötvös Károly (Nagy-Körös). Kállay Lipót (Nyirbogdány). Holló Lajos (Félegyháza). Szluha István (Paks). Visontai Soma (Gyöngyös). Polónyi Géza (H.-Szoboszló). Beniczky Árpád (Nógrád). Györy Elek (Kis-Czell). Hentaller Lajos (Dárda). Csávolszky Lajos (Fülöpszállás). Lakatos Miklós (Szin). Justh Gyula (Makó). Sturman György (M.-Keresztes). Thaly Kálmán (Debreczen I. ker.). Kubik Béla (Mező-Csák). Farkas Balázs (Kisvárd). Szinay Gyula (H.-Böszörmény). Barabás Béla (Gyoma). Lukács Gyula (Monor). Szalay Károly (Csurgó). Pichler Győző (Kölesd). Bartha Odön (Felvidék). Boda Vilmos (Szegszárd). Rátkay László (Pinczehely). Jeszenszky Ferencz (Szent-Lőrincz). Brázay Kálmán (Szalonta). Thaly Ferencz (N.-Igmánd). Rigó Ferencz (Bihar). Kiss Albert (Székelyhid). Polezner Jenő (Szeged II.).

Nemzeti párt.

Zichy Jenő gróf (Ipolság). Károlyi Sándor gróf (Garbóc-Bogdány). Frey Ferencz (Esztergom). Lázár Árpád (Dobra). Apponyi Albert gróf (Jászberény). Wenckheim Frigyes gróf (Kis-Jenő). Horánszky Nándor (Szepsi). Hódossy Imre (Kis-Szeben). Tibád Antal (Udvarhelyvidék). Bolgár Ferencz (Szabad-Báránd). Makkfalvay Géza (Szill). Bernáth Béla (Mád). Somssich Andor (Marczali). Wittmann J. (Szt-Anna). Mihályi Péter (Sugatag). Sennyey István báró (Királyhelmece). Reitter János (M.-Óvár). Gulner Gyula (Abony). László Mihály (Székely-Udvarhely).

Pártonkivüliek.

Ragályi Lajos (Szabad-Báránd). Gróf Károlyi István (Nagy-Károly). Serbán Miklós (Alsó-Árpás). Péchy Tamás (Szikszó). Abrányi Kornél (Lengyel-tóti). Siskovits Tamás (Bácsalmás). Asbóth János (Nagy-Marton). Barsay Domokos (Bánffy-Hunyad). Szepessy László gróf (Muraszombati). Förster Ottó (Sárvár).

Néppárti.

Pader Rezső (Lövvő). Szabó István (Györsziget). Mócsy József (Tapolca). Rakovszky István (Csorna). Farkas József (Z.-Egerszeg). Molnár János (Eszterháza). Kubina János (Szt-János). Kálmán Károly (Zala-Szt.-Gróth). Lepsényi Miklós (Letenye). Zichy Aladár gróf (Nagy-Kanizsa). Buzáth Ferencz (Rum). Major Ferencz (Szombathely).

Bánffy meg Kossuth Ferencz. Hetek óta beszélnek arról az ujságok, hogy egy imádott név élő birtokosa, Kossuth Ferencz volt képviselő összejátszik a kormánnyal. A Kossuth Lajos fia

Bánffyval paktál! Ki hinné el ezt egy szóra? Pedig úgy van; ez ma már szomorú valóság, a melyet több bizonyíték kétségtelenné tett s a mit titkolni sem lehet többé. Az a férfiú, a kit az apja érdemeiért ez az egész magyar nemzet tárt karokkal s nyitott szívet fogadott, visszaélt a bizalommal s a Bánffy kezébe akar kiszolgáltatni egy szent ügyet, melynek eddig méltó örökösül tekintettük. Arról, hogy Kossuth Ferencz apjának nagy nevét mindenféle részvénytársulatoknak s biztosító intézeteknek adta oda, amiért ezek nagy jövedelemben részesítették, nem is szólunk. Kossuth Lajos nem tette volna ugyan ezt meg, de hát a fia úgy gondolkozott, mint száz meg száz más nagy ur ebben az országban — s megtette. Ha gazdagság kellett neki, éljen vele békével, ezt senki rossz néven nem vehetné neki, de ő itt nem állott meg. A függetlenségi pártban szakadást idézett elé s meggyengítette azt, a helyett, hogy megerősítette volna. Egy tekintélyes ellenzéki hirlapnak odaadta a nevét, azután a lapot az anyapárti függetlenségi ellen fordította, sőt legutóbb ő maga is Kossuth Lapja cím alatt egy hetilapot alapított, a mely szintén csak arra szolgál, hogy függetlenségi jelszavakkal a közönséget megtéveszsze. Apostolként járt-kélt az országban, pártokat szervezett, jelölteket állított, de mindent oly módon látszik rendezve lennie, hogy azok a férfiak győzedelmeskedjenek, a kik majd a kormány szekerét fogják tolni. Soha a kormányt komolyan nem bírálja, úgy, hogy egészen összejátszani látszik vele. Csunya dolog ez nagyon. Így akarja talán magát vagy pártját hatalomba juttatni, ha Bánffynak kedveskedik? Vagy csak cifra játéktárggyá változott a Bánffy kezében, s öntudatos cél és értelem nélkül cselekszik? Elkeseredetten kérdik most ezt tőle az összes ellenzéki pártok s felelősségre vonja majd nem-sokára az egész nemzet. Félre vezetett-e vagy kézbe játszotta a rábizott ügyet? Ezt fogjuk megkérdezni Kossuth Ferencztől. De ma halottak napja van: ne beszéljünk most erről többet, mert szégyenében szegény apja talán sirjában is megfordulna.

Fiume és a Batthyányak. Fiume közönsége nemrég bucsuzott el régi kormányzójától, Batthyány Lajos gróftól, a kit rokona, Tivadar, a volt pártonkivüli képviselő követ. A fiumeiek nagyon sajnálják „Lajos gróf“ távozását. A lemondás okairól sokféle hír kering, a fő hiba alkalmasint ott volt, hogy Lajos gróf nagyon drága kormányzósági palotát építtetett. Némelyek szerint a válságot ez idézte elő. Hir szerint Orleansi Fülöp herezeg 1.200.000 forintot ígért e palotáért és a kormány valószínűleg belemegy ebbe a vásárba. Hogy az új kormányzó ez esetben hol fog lakni, azt nem tudhatni, mert a régi épületet már lebontották.

MI UJSÁG?

Halottak napja. Minden esztendőben egy nap a halottaké. Őszi hervadásos borongós, komoly hűvös napok közé ékelte be a halottak napját a naptár-csináló, mintha színezni kívánta volna ezzel is az emberek kedélyállapotát. Mert mindenki szomorú ezen a napon, hisz mindenkinek vannak elhunyt szerettei, kiknek sírdombjára a kegyelet és emlékezet közös szép jelét: a koszorút tesszük le e napon. A fővárosban és kint a vidéken egyaránt kegyelettel ünnepelték meg az idén is az emberek a halottak napját s koszorút tettek a szabadságharcban elvérzett hősök és egyéb nagyjaink sírjára.

Kossuth Lajos sírja. A fővárosi tanács, mint minden évben, az idén is fel fogja diszítettetni halottak napjára néhány jelesünknek a kerepesi-uti temetőben levő sírját. Első sorban a Kossuth Lajos sírját ékesítik föl, melynél az idén is több gyász-ünnepélyt tartanak. Ezenkívül a tanács megbízásából fel fogják diszíteni Deák Ferencz és Batthyány Lajos gróf mauzoleumait, továbbá Szilágyi István és Röck Szilárd sírját. Kossuth sírjának földiszítésében részt vesznek a Kossuth-nőegyesületek is. Kossuth Lajos Tivadar szintén azért jött haza Nápolyból, hogy halottak napján koszorút helyezzen atyja sírhalmára.

Felcserélt halott. Szegeden Weisz Márton, a szabadkai pályaudvar kapusa azt a táviratot kapta, hogy Szegeden lakó egyetlen fia meghalt, jöjjenek a temetésére. Weisz Márton és a felesége keserves könyhullatás közt érkezett Szegedre, de a mikor a kórház ajtaján benyitottak, majdnem kővé meredtek bámulatukban. Holtnak hitt fiuk mosolyogva lépett eléjük és mondta, hogy éppen most akart hazautazni, mert már semmi baja sincsen. Akinek nagy baja van, az nem ő, hanem egy másik Weisz, aki 76 esztendő volt még tegnap és ma már nem törődik a földi bajokkal. A kórház igazgatója összecsérélte a két Weiszt és ilyenképpen okozott fölösleges szívfájdalmat a szabadkai pályaudvar kapusának.

Lelőtte a kedvesét. Varga István 21 éves tengődi születésű loápoló Budapesten ez év elején ismerkedett meg Stoff Paulinnal, aki akkor még cselédleány volt. Szeptemberig tartott a viszonyuk, ekkor félbeszakadt, mert ő megbetegedése miatt kénytelen volt szülőihez a somogy megyei Megyerkére hazautazni. Most október elején ismét feljött a fővárosba s kedvesével minden áron szakítani akart. A leány azonban egyre utána járt, úgy, hogy Vargának a miatt több szolgálati helyet is kellett hagynia. Növelte még elkeseredését a leány ellen az is, hogy ez sok pénzt esalt ki tőle. Tegnap elhatározta, hogy megöli önmagát és a leányt. Re-

volvart vásárolt s azután elment kedveséhez. Egyideig beszélgetett a leánynyal, megmutatta a revolvert, sőt azt a leány kezébe is adta, azzal a kijelentéssel, hogy komoly szándéka őt és önmagát agyonlőni. A leány beleegyezett ebbe, mire aztán rálőtt. A lövés után a leány összeesett. Ekkor önmaga ellen irányozta a revolvert, de az csütörtököt mondott. Ujból megkísérteni a lövést nem volt ideje, mert a lövés zajára a házbeliék előrohantak s ő a támadt zavarban az ablakon keresztül elmenekült, de rövidesen elesípték.

Testvérgyilkos. Sándorházán Goschó János jó módu fiatal sváb legény és bátyja Ádám a szérűskertben dolgozott, a hol egy létra miatt szóváltásba kerültek egymással, mire a fiatalabbik testvér, János, eltávozott és kis vártatva visszatérve egy forgó pisztolylyal fölfegyverkezve, az éppen szénát rakó bátyjára rálőtt. Ez a lövésről találva összerogyott. Erre a fiatalabb testvér szörnyű tettén megrémülve, elfutott, este aztán, mikor megtudta, hogy bátyja a lövés következtében kiszenvedett, a szérűskert aljában egy kazal tövében fejbe lőtte magát. A két testvér szomorú esete mély részvétet keltett az egész községben.

Egy leány miatt. Hajdu-Böszörményben Kiss Máriának, a falu egyik szép leányának, két gazdag legény: Bácsi András és Kovács Gábor udvarolt. A leány szíve Bácsi felé hajlott, de mégis a módosabb Kovács felesége akart lenni. Már ki volt tűzve az esküvő ideje és Bácsi ma reggel elment a leány lakására, hogy elbucuzzék tőle. A leánynál már ott találta a vőlegényt s a visszautasított szerelmes ennek láttára oly dühbe jött, hogy a pitvarban álló fejszével egyetlen vágással keresztülszelte Kovács fejét. A vőlegény szörnyet halt s a gyilkost még a tett színhelyén letartóztatták.

Egy festőművész mint közbaka. Thorma az Aradi vértanúk ezimű remek festmény megalkotója, mint póttartalékos, most tölti ki kéthónapos szolgálatát a kecskeméti közös hadseregbeli bakák kedélyes körében. Itt történt meg vele a következő eset. Egyik reggelen Csutak István káplár ur elkiáltja magát:

— Gyerekek, kinek van egy takaros kis bieskája?

— Nekem is! Nekem is! kiáltott a felsőbbség felszólítására vagy husz baka, köztük Thorma is.

— No hát akinek bieskája van — tört ki a káplár urból a fufang — az induljon a konyhába krumplit tisztítani.

A többi baka szó nélkül engedelmeskedett, csak Thorma állt meg sértődötten a káplár előtt:

— Jelentem alázatosan káplár ur, én krumplit nem tisztítok, mert én Thorma vagyok.

— Torma vagy — kiáltott a káplár — hát akkor a krumpli, — mivelhogy az is zöldség — atyádfia és most már azért is hámozod a krumplit.

— De jelentem alásan kegyelmes káplár ur —

szabadkozott a művész — tetszik-e tudni, az én nevem miről ismeretes a közönség előtt?

— Miről? — mondá nagy fensőbbiséggel a káplár — arról, hogy én vagy mártásnak reszellek, vagy a falhoz váglak.

Thorma Jánosnak mit volt mit tenni, hozzáfogott a krumplicisztitálásához s csak olyan szépen, kereken hámozott, mint a többi bakák.

Furcsa ítélet. Tót-Bánhegyes, esanádmegyei községben szelid házaseletet éltek Szomka György és Dobiska Mária, a mely most válóperrel fog végződni. A dolog úgy esett, hogy Szomka György gazdának besugták, hogy tisztos élete párja Zsiák Adám daliás oláh legénynyel tart pásztorórákat, még pedig — az ő saját házában. Szomka György elhatározta, hogy meglepi a bűnös szeretkezőket. Egy napon azt mondta a feleségének, hogy elutazik Szegedre, azután az alkony óráiban a bíróval és esküdtekkel visszatért a saját portájához és beörgetett a hűtlen asszonyhoz.

— Hé, Mariska, nyiss ajtót.

A hűtlen asszony halálsápadt lett és hirtelebben Zsiák Adámot belebujtatta a kemenczébe.

A férj, a bíró, kisbíró és esküdtek nyomban házkutatást tartottak, minek következtében Zsiák Adámot kihuzták a kemenczéből. Most következett a tót-bánhegyesi ítélet. A férj az érdemes előljárással egyetemben az asszonyt és szeretőjét összekötözte s miközben a kisbíró dobszóval fellármázta a községet, a hűség szentségének két megszegőjét a falu népének elrettentő példájára, a község népének örömrivalgása mellett végig sétáltatták az utcákon. Az esetnek két per lett a vége. Az egyik a válópör Szomka György és Dobiska Mariánka közt, a másik egy bűnpör hivatalos hatalommal való visszaélés miatt, Tót-Bánhegyes község érdemes előljárássága ellen.

Vérrel fizetett. A esanádmegyei Torma községben véres családi dráma történt, egy lelketlen apa megölte a saját, embernyi ember fiát. Az apát Bányás Trajának hívják, aki vagyonos, gazdag ember és aki mióta özvegyesorra jutott, Józsa nevű fiánál lakott, akinek busás tartáspénzt ígért. A fiu, Bányás Józsa az utóbbi időben pénzzavarokkal küzdött, azért kérte az apját, hogy fizesse meg neki a tartáspénzt, vagy annak egy részét. A vén bűnös ezen annyira feldühösödött, hogy elővette fegyverét s kétszer rálőtt a fiára. Azután kiment az udvarra és azt mondta a fia feleségének:

— Csak nézz be, milyen szép piros vérrel fizetem az uradnak.

Az asszony be is ment s akkor már ott feküdt kiomló vére közt holtan, megölve. A gyilkos apát a esenádmegyei letartóztatták.

Milyen legyen az asszony? Norvégiában az országgyűlés nemrég egy különös törvényt megszavazott. Mig nálunk arra törekednek, hogy a nő előtt minél több új utat nyissanak meg, Norvégia

törvényhozói azt akarják, hogy maradjanak meg a nők régi korlátai között házi körökben, sőt erre törvénynyel kötelezik őket. Törvénybe iktatták ugyanis, hogy az a leány, aki kötni, fenni és kenyeret sütni nem tud, vagy erről bizonyítványt nem mutat fel, férjhez nem mehet. Ez talán mégis egy kiesít sok a jóból!

A magyarok bejövetele Londonban. A millennáris kiállításnak egyik ránk nézve fontos eredménye valószínűleg az, hogy Feszty Árpád híres körképét, a „Magyarok bejövetelét“ már a jövő tavasszal London közönségének is be fogjuk mutatni. A körkép-társaság igazgatója több teljesen komoly ajánlatot kapott arra nézve, hogy a körképet Londonban kiállítsa. Az ajánlatok közül még nem választottak, de ez csak idő kérdése. A jövő tavasszal már valószínűleg a londoniak fognak gyönyörködni hazai művésznünk remek művében.

Egy fazék arany. A nagyváradi lóvásártéren a minap a tűzéraktanya építése alkalmából, a munkások földásás közben egy fazék aranyat találtak. Egy darabig álmélkodva nézték a rendkívül értékes kincsleletet, csakhamar azonban feltörték a cserépfazekat és megosztották annak drága tartalmán. Mikor Csordaniés Ferencznek, az építést vezető mérnöknek tudomására jutott az eset, jelentést tett a rendőrségnek, a mely azután a még megmenthető kincseket elszedte a munkásoktól. A lelet nagyobb részt régi aranypénzekből, cziradás aranyékszerekből, lemezekből, aranyrudacsokból, ékszerekből áll, melyek közt rendkívül értékes egy drágakövekkel kirakott mellű. Az eddigi becslés szerint a talált kincs megér három-négyezer forintot.

Elfogott bácskai rablóbanda. Topolya községet és környékét már jó idő óta egy kitünően fegyelmezett rablóbanda tartotta rettegésben. Az országuton éjnek idején nem egy rablás történt s a tetteseket a esendőség nem tudta kézrekeríteni. A napokban azonban a rablók rajtavesztettek. Gróf Zichy Nepomuk János magtárát akarták kiüríteni, be is hatoltak az udvarra s az éjjeli őrt megkötözték, a száját betömték, hogy ne kiabálhasson. Egy esendőr azonban észrevette a munkálkodókat, előszólította társait, a rablókat elfogták és lánczra verték. Mugó Péter, a társaság feje, már be is vallotta, hogy a környékben esett nagy rablásokat egytől-egyig ők követték el.

Családirtó. Megrendítő családi dráma tartja izgatottságban Kis-Iratos községet (Arad m.). Egy jó módu földmives, Hegedüs József neje követte el a bűnkronikában páratlanul álló, megdöbbentő tettet, melynek, hogy mi lehetett az oka, eddig nem lehet tudni. Mig 12 esztendősi fiával künn a földjén dolgozott Hegedüs József, addig felesége, Dániel Julia odahaza négy apró gyermekével együtt megmérgezte magát s rövid kislódás után mind az öten meghaltak. A hatósági bonczolásnál tenyleg a mérgezést állapították meg a halál okául.

A gazdaközönség hasznosan eszelepszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tenyleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu cégeknek, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világcégeknek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Gyümölcsfák megvédése a nyulak rágása ellen.

Gazdáinknak csaknem minden évben okuk van panaszkodni a nyulak ellen, melyek a gyümölcsösökben s szőlőkben a gyümölcsfák kérgének lerágása által nagy károkat okoznak. Gyümölcsöseinket még csak megvédhetjük a nyulak pusztítása ellenében, ha a gyümölcsöst jó kerítéssel vesszük körül. Más-kép áll azonban a dolog a szőlőkben, a magánosan álló gyümölcsfák megvédelmezésénél.

Itt már nehezebb a nyulak okozta károk ellen a fákat megvédelmezni. A hány gazda, annyiféle szert ajánl, de ezek közül a legtöbbje nem válik be. Így pl. a nyulrágás ellen ajánlott számtalan kenőcs, mint a kátrány, róka-, kutyazsir stb. alkalmazása nem célravezető, mert míg egyrésztől kártékonyak lehetnek a fák életére, másrésztől csak addig használnak, míg az eső le nem mossa őket; de sokszor a kiéhezett nyulak ezt sem várják be, hanem neki-esnek a fáknak s előbb a kenőcsöt, azután pedig a fa kérgét nyuzzák le.

Sokkal célravezetőbb, ha különösen a magas-törzsű fákat egész a koronájukig tövissel, náddal vagy tengeri kóróval kötjük körül. Sokan szalmát is használnak e célra, ezt azonban lehetőleg meilőz-zük, miután a szalma könnyen fészkül szolgálhat az egereknek, melyek azután csaknem nagyobb kárt tehetnek a fáknak mint a nyulak.

Használható még ideig-óráig agyag, frissen ol-tott méz, kéménykorom és marhavérből, vagy agyag, friss marhatrágya, méz és dohánylugkivonatból készített keverék is; e szerek haszna azonban nem annyira abban nyilvánul, hogy a fákat a nyulak rágása ellen megvédik, mint inkább abban, hogy a fa kérge alatt tanyát ütött férgeket és azok álezait e szerek elpusztítják, nemkülönben megakadályoz-zák az ugynevezett fagyfoltok képződését s így a fák kérgét egészséges állapotban tartják meg a jövő tavaszig.

Sokan ajánlják még azt a módot is, hogy gondoskodjunk a nyulakról olyformán, hogy a fák mellé poznákra erősített szénát vagy luczernát helyez-zünk el, hogy ily módon a nyulak könnyebben megtalálván a szükséges élelmüket, a fákat ne pusztítsák. Ez az eljárás sem vezet azonban teljesen célra, mert a nyul, ösztönéből kifolyólag, még ha jól lakott is fogainak élesítése végett mégis csak megrágja a fát.

Mindenesetre tehát legajánlatosabb, ha a fák törzsét, tüske, nád vagy kukoriczszárral jól körül-kötjük, mert ily módon védhetjük meg azokat leg-sikeresebben a nyulak rágása ellen.

Tojások eltartása sóban.

A háztartásban mindig szükségünk van friss tojásra. Tudvalevő dolog azonban, hogy az év né-mely szakaszában igen nehéz szert tennünk e fontos háztartási czikkre. A tyúk vedlése ideje alatt és a téli hónapokban kapható kevés friss tojás nem ele-gendő szükségletünk fedezésére. Fontos tehát, meg-bizható módot találni a tojásoknak hónapokon át való eltartására.

Leginkább elterjedt ma a tojásoknak meszes vízben való eltartása. A mézsvízben tartott tojás semmit sem veszíthet belső nedvtartalmából, a méz-víz egyszersmind megakadályozza a levegőnek és az abban levő, a rothadást előidéző anyagoknak beha-tolását a tojás héjának likacsain keresztül. Az ily módon eltett tojás hónapokig használható állapot-ban marad ugyan, de hátránya az, hogy a meszes vízben eltartott tojás kellemetlen szagot és ízt vesz fel oly mértékben, hogy tojásételek készítésére al-kalmatlan; héjában főzve pedig épenséggel élvezhe-tetlen. Ezért már régen foglalkoztak avval, hogy jobb módot találjanak a tojások eltartására. Az igyekezet nem maradt sikertelen, a mennyiben a só oly anyag-nak bizonyult, a melyben a tojásokat hosszú ideig lehet eltartani a megromlás veszélye nélkül.

A konyhasó ugyanis tulajdonságainál fogva igen alkalmas a tojások eltartására. A konyhasó megvédi a tojást a levegő kártékony behatásától, s viszont megóvjá a tojásban foglalt nedvességet az elpárol-gástól. Egyetlen hibája a sónak, hogy a benne el-tartott tojás erős sós ízt vesz fel. Ezt azonban mér-sékelhetjük, ha tökéletesen száraz sót használunk és ha a sót lehetőleg megvédjük attól, hogy a levegő nedvességét magába szívja. Ez utóbbi csak akkor lehetséges, ha az eltartáshoz használt edény vagy láda a levegő behatolásától elzárható és ha lehető száraz helyen tartjuk.

E végből ajánlható a következő eljárás. Vegyünk egy faládát, melynek teteje es feneke csavarokkal erősíthető a ládára. Széleit és sarkait tapasztjuk ki, belsejét rakjuk ki papírral. A láda aljára szórjunk egy réteg finom, száraz sót, ebbe állítsuk a tojásokat szélesebb végükkel lefelé úgy, hogy egymást ne ériék. Közéjük és föléjük annyi sót szórunk, hogy a tojások jól el legyenek fedve. Erre ismét egy réteg tojást, majd sót teszünk s ezt az eljárást folytatjuk mindaddig, míg a láda megtelt. Azután ráerősítjük a fedelét és egy száraz helyiségbe teszszük, mely-nek ajtaját és ablakát nedves időben gondosan be-teszszük. Száraz időben lehetőleg szellőztetünk.

Figyelnünk kell arra is, hogy a ládát oldállap-jára ne állítsuk, mert akkor a tojások fekvő helyzetbe jutnak, a tojás sárgája lefelé hajlik s könnyen oda-tapad a héjhoz. Ha a tojást nem egy időben raktuk be, akkor használatba vételükkor fordítsuk meg a ládát, hogy az alsó s legrégebb rétegnél kezdhesük a felhasználást.

M-a.

A szarvasmarha ledöntése.

A „Független Ujság” egyik ez évi számában arról szólottunk és képből is mutattunk, hogy miként kell a gyenge, felkelni nem képes állatokat lábra állítani. Most pedig egy oly eljárást akarunk ismertetni, melynek segítségével a szarvasmarhát könnyen a földre dönthetjük.

Sokszor van ugyanis rá eset, hogy oly dolgot kell végezni az állaton, melyet az nem szívesen tűr el. Így pl. ha idősebb bikának az orrába karikát akarunk huzni, vagy ha teheneknél az ellésnél segédkezni akarunk és e célból alkalmasabb, ha a tehen fekszik, vagy ha vasaló kalodával nem rendelkezünk s az ökor más-képen nehezen vagy egyáltalán nem vasalható meg; ez esetekben és sok más alkalommal is szükséges lehet tehát, hogy az állatot a földre fektetve, hatalmunkba kerítsük. Ezt a miveletet, a nélkül, hogy az állatot nagyon megkínoznánk vagy megrántanánk, egyszerűen a következő módon vihetjük véghez:

A marha fejére közönséges rudaló kötelet erősítsünk egy hurok segítségével. A kötelet aztán hátrafelé vive a nyakon, a mellkason és az ágyéktájon úgy hurkoljuk körül, mint az a mellékelt rajzból látható. Mikor az állatot ekként behurkoltuk s oly helyre állítottuk, a mely a döntésre alkalmas, két emberrel hátrafelé huzatjuk a kötelet. A huzás következtében a hurkok mind jobban összeszorulnak, az állat légzése nehezebbé kezd válni s végül az állat mintegy magát megadva, csendesen lefekszik. Ekkor aztán lábait hamarosan összekötjük, a hurkokat pedig megtágitjuk, esetleg teljesen is eltávolítjuk. Épen ezért, mert ily eljárással az állat csendesen, mintegy magától fekszik le, még vemhes állatok is ledönthetők az elmondott módon, csak a helyet kell jól megválasztani. E célra legalkalmasabb a trágyatelep, melynek azon helyét, a hol a döntést végezni akarjuk, jól behordjuk szalmával s ez esetben biztosak lehetünk, hogy az állat nem sérülhet meg.

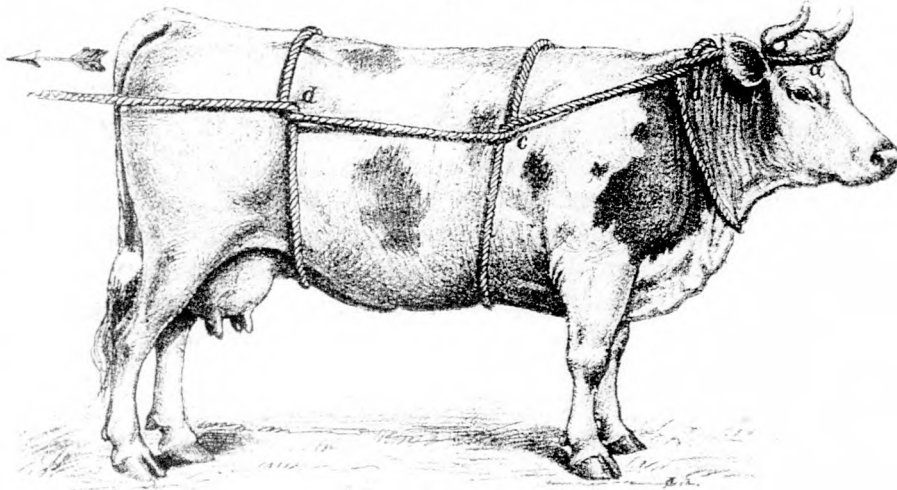

Hogyan kell füstölt szalonnából fehér zsirt olvasztani? Gyakran előfordul, hogy a füstölt szalonna megromlik és többé el nem adható. A szalonnából azonban a zsír kiolvasztható és így a legnagyobb rész mégis értékesíthető. A kiolvasztás a következőként történik: A szalonnát kockákba vágjuk és friss vízben állni hagyjuk, a mely idő alatt a zsír felolvad és a felszínen uszik. A zsirt ekkor leeresztjük és az edényben levő szalonnát friss vízbe tesszük, a mely eljárást addig folytatunk, míg a szalonna egészen fel nem olvad. A felolvadt zsirt aztán a rendes módon kisütjük. Erre a forró zsirt finom szitán át forró vízbe öntjük és ha a felszínen már összegyűlt, lemerjük, lehütjük és megvárjuk, míg egészen megszilárdul. A lehűtés közben azonban folyton kavarni kell, mert a kaválás idézi elő azt, hogy a zsír elveszti füstszagát. Minden felolvasztandó 50 kiló szalonnához 20 liter vizet veszünk.

A nyers zsír alig különböz-

tethető meg a rendes uton kapott zsirtól. Színe fehér, szaga vagy utóíze nincs.

A magtári zsizsik kipusztítása. Annyi mindenfélét ajánlanak ez ellen, de mégis mindig annyi bajunk van vele, hogy nem árt, ha az ujabban felmerülő eljárásokat is figyelemmel kísérjük. Most tehát egy gazda a zsizsik ellen ezt ajánlja: a magtárban vagy abban a helyiségben, melyben a zsizsiket ki akarjuk irtani, vagy külön kitett deszkákra vagy egyes léczekre stb. klórmenteset teszünk ki és azt tömény salétromsavval öntjük le, miáltal pár percz alatt erős klórgáz fejlődik, mely a magtár farészeinek minden hasadékába és a falazat minden részébe behatol és az ott rejtőzködő bogarakat és azok álcáit elpusztítja. Kellő szellőztetés után a gáz csak kevés szagot hagy hátra, azért ez nem árt a gabonának. De ezen szer alkalmazásánál nagyon vigyázni kell, a klórmentes öntözését jól zárt ablakoknál szigorú felügyelet alatt kell végezni s az ember gyors léptekkel igyekezzék hamar kijutni, hogy az ölt gázból lehetőleg keveset szívjon magába. Az öntözés előtt a magtár vasrészeit (ajtón, ablakon) olajjal kell bekenni, az ajtó kulcslyukát belülről be kell tömni, hogy a zár kárt ne szenvedjen. Ha az így elzárt helyiségben a gázt 12 órán át fejlődni engedjük, akkor óvatosan kinyitjuk az ajtót, ablakot és jól átszellőztetjük a magtárt. E szer biztosan elöli a zsizsiket.

Szarvasmarha ledöntése.

Az ezredév ünnepe.

A király a nemzethez.

Ő felsége e napokban távozik el Budapestről, hol mint a kiállítás buzgó látogatója, uralkodói feladatát oly fényesen teljesítette. Eltávozása előtt le akarván róni magas elismerését az ezredéves kiállítás szép sikerei iránt, utasítást adott Magyarországnak miniszterelnökének, hogy királyi elismerését és örömet országszerte hirdesse.

A királyi szózat így hangzik:
Kedves báró Bánffy!

Most, midőn a kedvelt Magyarországom ezeréves fennállása alkalmából tartott ünnepségek immár lezajlottak, visszapillantva a lefolyt hónapok eseményeire, nem távozhatok szeretett székes fővárosomból a nélkül, hogy ki ne fejezzem ujabban és valódi örömmel és teljes megelégedésemel ezen, a nemzetek életében ritka s valóban korszakot alkotó nemzeti ünnep lélekemelő lefolyása felett.

A mit néhány hó előtt mint biztos reményt jeleztem, beteljesült.

Megmutatta a nemzet az egész világ előtt, hogy ezeréves fennállása után büszkén tekinthet nemcsak politikai vívmányaira, hanem szellemi és anyagi fejlődésére is, s hogy ezáltal méltó helyet foglalhat el a kulturállamok közt; megmutatta nemcsak az ország szívében, hanem az országszerte történtek és tanúsított kegyeletteljes es példás magatartása által, az állam egyik legszilárdabb alapját képező rajongó hazaszeretetét és biztosítékát nyújtotta Személyem és Házam iránt tanúsított szeretete és hű ragaszkodása által különösen annak, hogy az ily tettekre képes, ily érzelmektől áthatott és királyával egyetértő nemzet, bizvást és legjobb reményekkel tekinthet a jövő évezred elé.

Szívem sugallatát követem, midőn Önt ezennel utasítom, hogy ez örömmel és megelégedésemel országszerte hirdesse és kérem az isteni gondviselést, hogy kedvelt Magyarországomat és a nemzetnek szellemi haladása és anyagi jóléte további fejlesztésére irányzott törekvését, mely téren még oly sok a teendő, ezentul is bő áldásával kísérje és engedje, hogy a nemzet ezen törekvése gyümölcsét nemesak a kül-, hanem a belbéke oltalma alatt is testvéries egyetértésben és szeretetben élvezhesse, hagyományos alattvalói hűség mellett szem előtt tartva mindenkor csakis az ország valódi javának s mint ennek egyik főtenyezőjeként az egész monarchia jogosult érdekeinek előmozdítását.

Kelt Budapesaen, 1896. évi október hó 28-án.

Ferencz József s. k.

Br. Bánffy s. k.

Az iparművészeti muzeum palotájának felavatása.

Az ezredéves ünnepségek utolsójaként ő felsége, a király jelenlétében e hó 25-én avatták fel nagy fényvel és pompával a magyar királyi orszá-

gos iparművészeti muzeum és iskola új üllői-uti palotáját. A fényes palota esernökében már délelőtt fél tizenegy órakor összegyűlt a közönség, melynek soraiban ott volt Coburg Fülöp királyi herezeg, a kormány Budapesten időző tagjai az államtitkárok kíséretében, Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy, Lokkowitz herezeg hadtestparancsnok, ezeken kívül több főpap, tábornok és diplomata.

Pontban 11-kor megérkezett ő felsége Paar gróf főhadsegéd kíséretében és az utczán sorfalat álló óriási közönség viharos éljenzése közt ment a főbejáráshoz, ahol a kormány tagjai élén Wlassics közoktatásügyi miniszter üdvözölte. Ő felsége ezután a nagy esernökön át az ez alkalomra felállított és délszaki növényekkel gazdagon díszített emelvényre ment, mire Wlassics miniszter üdvözölő beszédet intézett a királyhoz.

Ő felsége a kultuszminiszter beszédére örömet fejezte ki a fölött, hogy Magyarországon az iparművészet ilyen szép, diszes palotát kapott.

Ezután Zsilinszky Mihály államtitkár felolvasta a zárköleteteli okmányt.

A felolvasás után az államtitkár átnyújtotta az okmányt, melyet ő felsége arany tollal aláírt. Az okmányt erre egy e ezélra szolgáló köszvényben, a palota falüregében elhelyezték, mire ő felsége a zárkő helyéhez vonulva, ezüst kalapácsal hármat ütött a zárkőre. Utána Kóburg Fülöp herezeg és a kormány tagjai is megtették a szokásos kalapácsütéseket. Ő felsége ezután megtekintette a muzeum és iskola néhány berendezett helyiségét, miközben élénken kérdezősködött a muzeum beosztásáról. Majd kocsiba szállott és a közönség zajos éljenzése között a királyi várba látogatott. Ezzel a hivatalos sorozatba bevett legutolsó felavatási ünnepély is véget ért.

A kiállítás herekesztése.

A kereskedelemügyi miniszterium a kiállítás igazgatóságával egyértelműen megállapította az ezredéves országos kiállítás ünnepélyes herekesztésének hivatalos programját, melyet a következőkben közlünk:

A kiállítás ünnepélyes bezárása november hó 3-án déli 12 órakor lesz, arra a kormány, a fővadász, a kiállítás összes tényezői, a csoportelnökök és biztósok s az összes bíráló-bizottsági tagok fognak meghívni. Schmidt József dr. miniszteri tanácsos, az ezredéves országos kiállítás igazgatójának beszéde nyitja meg az ünnepélyt. Az igazgató beszédében a kiállítás történetét, létesítésének körülményeit s az elért eredményeket vázolja s felkéri Dániel Ernő kereskedelemügyi minisztert, az ezredéves országos kiállítási bizottság elnökét a kiállítás bezárására. Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter beszédet mond s a kiállítást bezárja. A kiállítás területe még november 3-án esti 9 óráig lesz nyitva, a mikor katonai zenés takarodó fejezi be a kiállítási területen félén át pezsgő életet.

Az „ő” sirjánál.

A monori temetőben.

Falusi kis temetőeske
Bús szívvel járok belé:
Pedig az a zöld pázsitos
Sír nem a kedvesemé.

Mégis, mégis ott pihenek
Könnyes szemmel szótlanul,
Annál a kis sírhalomnál,
Mig az alkony rám borul.

Távol tőlem furulyaszó
Bús hangja hallik felém,
Szeretője sírja mellett
Búsul egy bojtárlegény.

Bánatosan fújja, fújja . . .
A szíve majd megreped,
Hej, hisz akit ő ott sírat
Ővé többé nem lehet.

Megható a furulyaszó,
Fájdalommal van tele:
„Lehullott a rezgő nyárfa
Aranyszínű levele.”

Megkondul az esti harang,
Eltávozunk esendesen,
Ő reám néz — én reája
S fájdalmát átérezem.

Oh, hisz közös gyászszal, búval
Eljük át a világot,
Ő hű kedvesét síratja —
En a legjobb barátot.

Reim Lajos.

Őszi felleg setétedik . . .

Őszi felleg setétedik az egen,
Két karomra hajtom én le bús fejem:
Nincs virág a pusztaságon,
Nincs örömem a világon —
Most viszik a kedvesem . . .

Gyászfellegbe borul a nap nyugaton,
Gyászos az én életem is túl nagyon.
Ugy kínoz a csalfasága,
A szíemtől, hogy ha rája
Visz a gond, nem nyughatom.

Vigy muzsika áthallik a szomszédból,
Az én szívem majd meghasad, hogy mért szól.
Azt kívánom a csalfának,
Mossze járjon a bubánat
Hol lakik, a hajléktól . . .

Őszi eső verdesi az ablakom:
Éjszaka van, de én mégsem alhatom,
Ő rigdul a lakodalmán,
Én — a kit elhagyott esalfán —
Boldogságom síratom . . .

Petrus Jenő.

A Czobor Mihó felesége.

— Góbéság. —

Irta: Péterfi Tamás.

Reszkess kőzos világ! Reszkess azt a Miklósvárról kiséprüzött Apáczára koldulni járó bitang, esepürágó vénnyádat, s a fenyőfából esepogtetett, hunczfutul imádkozó, takarmájju, vad vereséjít, a boszorkánydióból főzött tarka Árgy-lussának!

Reszkess most Mihótól, mert mással kaptam a feleséget!

Ez a Czobor Mihó pedig vala egyike a legjámorabb életű, munkában, tisztességben ismert sárgyuró, korongot hajtó, szegény fazekasoknak itt a góbék hazájában — Erdővidéken.

(Ne tessék a térképen ezt keresni, mert nincs fölírva.)

A felesége, ki szóban forog, tizenhat éves korában a vidék szépsége volt, de ekkor a hólyagos himlőnek méltóztatott őt meglátogatni és eltorzítani annyira, hogy nem akadt más szerencséje a szegény sárgyuró korongot rugdosó Czobor Mihónál, a kinek ez mai napig is hűséges élete párja.

A mézes hetek alatt azzal dicsekedett Czobor Mihó, hogy ilyen tüzes menyecske még a nagy Európában sincs több, mert ennek már a lábujkjánál meggyul a tapló!

S éltek csendességben, boldogan. Azonban tegnap estve óta Czobor Mihó a koresmában iszik, káromkodik, tör és vagdal, s beleköt mindenkibe a ki vele találkozik.

Hiába küldi utána felesége a legjobb ismerőseit, mert ő azokat mind leszidja, kikergeti a koresmából, s elnevezi valamennyit „életháborítónak” a mások boldogsága „feldulóinak.”

Reggelre jár az idő, s a sárgyuró, korong rugdosó fazekas még tombol, ordít szüntelen.

— Megölöm a roszféle asszonyt! Megfojtom a csábító urfit! Összetöröm mindakettőt! — s úgy jár a két keze, éppen mintha sárgolyót lapitgatná a

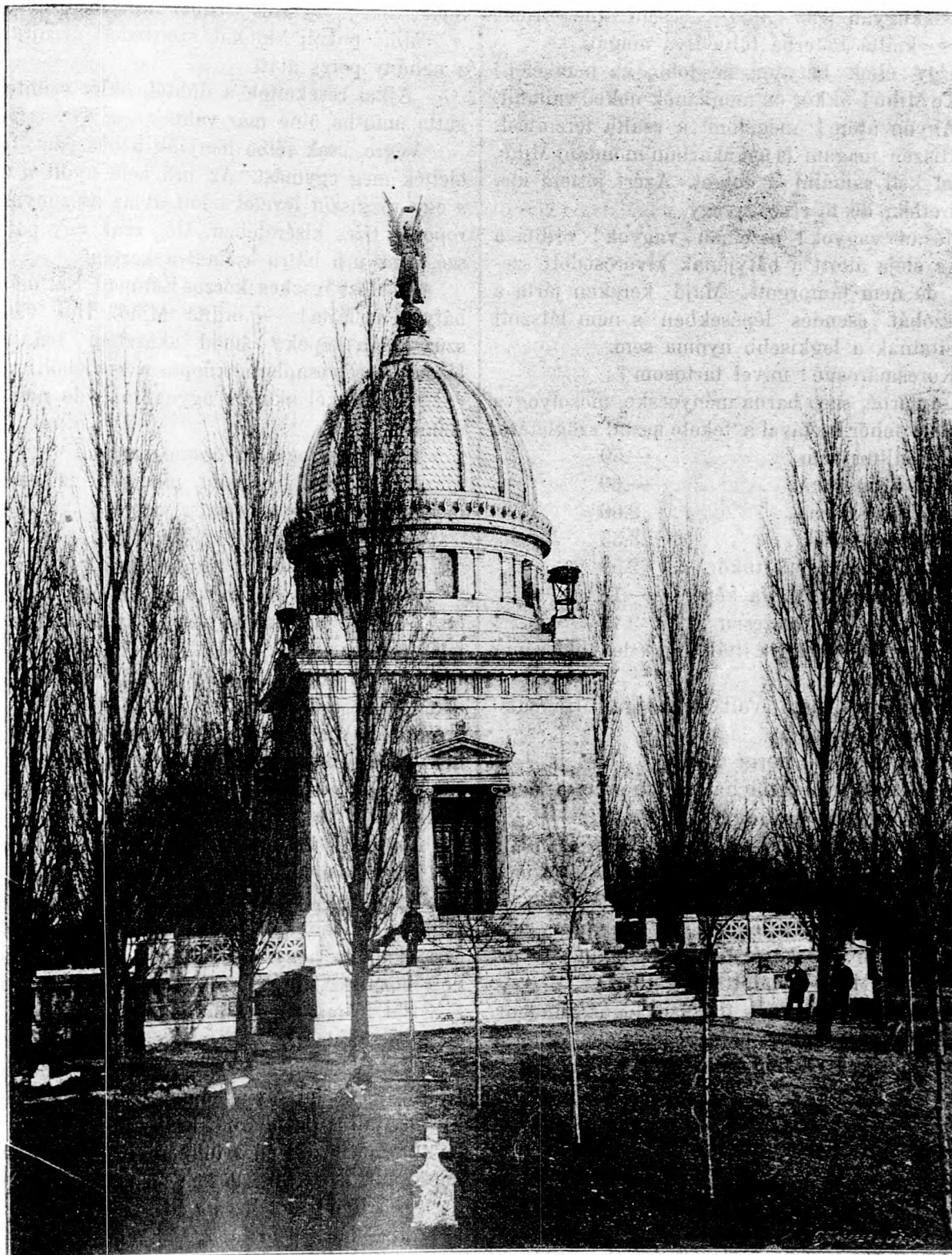
sebesen forgó korong fakarikájára. Még a lábaival is olyanformán rugdos, mintha gyorsan forgatná a korong alsó nagy karikáját, a hajtókereket.

Már virradni kezdett, de az asszony nem aludt semmit. Nagy volt aggodalma férje után, szörnyü

Mikor belépett a koresmába, Czobor Mihó oditva fogadta:

— Tudod-é már édes bátyám, hogy a feleségem mással kaptam? Egy urfival?

— Mihó! Mihó!

A Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben,

nagy. Reggelfelé utána küldte a férje bátyját Pétert. Hátha ennek szavára hazajönne Mihó.

— Menjen el édes Péterbá! hozza haza, csalja haza valahogy! — könyörgött a szegény fazakasné. S Péterbá megtette. Elment az öcsese után.

— Én nem vagyok már elég ügyes ember neki! — kiált rekedtes hangján a kesergő fazakas. Más-sal veri a fejét! Ügyesebbel mint én vagyok! Bátyám! Péter bátyám! Ezt a szégyent tul nem érem! meg kell halljak, meg kell öljem magam!

— Mihó! Mihó! hát legyen több eszed! lehet, hogy nem volt igaz!

— Mikor én a két szememmel látom?! Mikor én két fülemmel hallok?! — Bátyám, édes bátyám! én vagyok a legszerencsétlenebb ember nagy Európába! a kit megcsalt a felesége.

— Csakugyan igaz lenne ez öcsém? megtörtént volna?! — kiáltá Péterbá föltalálva magát.

— Ugy éljek bátyám, de jobb, ha nem élek!

— Te Mihó! akkor én mondanék neked valamit.

— Agyon ütöm! megölöm a csalfa teremést.

— Hiszen magam is azt akartam mondani Mihó, de észszel kell csinálni a dolgot. Azért jöttem ide, mert szeretlek, de te részeg vagy.

— Józan vagyok! eszemen vagyok! ordítá a fazakas, s eléje állott a bátyjának kivörösödött szemekkel, de nem tántorgott. Majd kereken járta a koresmaszobát esendes lépésekben s nem látszott rajta az italnak a legkisebb nyoma sem.

— Koresmárosné! mivel tartozom?

A csaplárné, szép barna menyecske, mosolyogva számolta fel fehér krétával a fekete asztal szögletére:

Félliter rum	— .50
3 üveg sör	— .60
5 liter bor	2.00
Üvegtörések	3.35
1 metszett fali tükör.	2.50
3 kis szüz Mária kép	— .18
Osszesen	9.13

— Hát azt a sokat kik itták meg édes tubiczám? — kérdi Péterbá.

— Segítségre nem volt szüksége Mihónak! Ezeket ő mind jól tudja.

— Igaza van! — dörgé Mihó.

— Azokat a feleségem hátára fogom akasztani, s úgy verem agyon! úgy én!

Mihó előre ment ki a koresmából számlája tisztázása után, Pétert a csaplárné vissza tartá még egy szóra.

— Nézzen utánna ennek a dolognak edös Péterbá, mert én Juliskáról halálom óráján sem hiszem el, a mit Mihó mondott.

— Csak otthon legyünk tisztázni fogok mindent.

A két testvér esendesen ment hazafelé. Mihót a bosszuvágy töltötte el, hogy miként ölje meg a hűtlen asszonyt.

Péterbát a kín, hogy miként csöndesítse le.

A kerítésnél megállott Mihó, s nem álhatta meg, hogy be ne lessen az udvarára a deszka nyíláson.

Fogait esikorgatni kezdé, a mint sziszegte, hogy: „itt van az urfi, jókor jöttem! Most agyon üthetem mind a kettőt!”

Péterbá erre szintén oda hajolt a deszka kerítés nyílásához, meglesni, a miről ő még mitsem tud.

Hát csakugyan ott volt az urfi, s beszélt a Czobor Mihó feleségével, de olyan szépen, olyan gyűgyögve, mint a gerle madár párjával.

Mihó szinte elfordította magát, ha Péterbá nem figyelmezteti.

— Várd meg a végét! Ne csinálj több lármát; Most komolyan kell vegyük a dolgot!

Azok odabent integettek, nevetgéltek, beszélgettek, de ezeknek úgy kezdett zugni ide kinn a fejük, hogy a szóbeszédből mitsem értettek meg.

Mihó pokoli kinokat szenvedett át újra ezalatt a néhány perez alatt.

Ajkai reszkettek a dühtől, öklét szüntelen forgatta, mintha ölné már vele.

Végre csak félbe hagyták a beszédet, de nem ölelték meg egymást. Az urfi bele nyult a zsebébe s egy rózsaszín levelet adott át az asszonynak egy ropogós tizes kíséretében. Még csak egy pár bucsuszó, s az urfi hátra szaladt a kerten.

— Most reszkes kőczos Európa! Ezt már Péterbátyám is látta! — ordítá Mihó. Hol vannak a szüz Mária képek? hadd akasztom reá. (Azokat bizony a szép csaplárné kilopta a zsebéből.)

— Ezekkel akarom agyonütni! de nem találta sehol.

Péter megfogta az öcsese karját.

Megállj Mihó! hadd pihenjen az eszem! te most már csakugyan részeg vagy!

— Józan vagyok! kiálltá Mihó.

— A te feleséged tud-e olvasni?

— No, még csak az kéne! dehogy tud a bestia!

— Mihó te! bolond vagy! az az urfi nem a te feleségedhez jár!

— Hát kihez, ha vele beszél? — vágott vissza elkeseredve a fazakas.

Az csak a feleségedtől leveleket küldöz valakinek. Ne éljek egy fél órát, ha nem úgy van!

— Oh igaza lenne édes jó bátyám — s összevissza csókolta Péterbát.

Beléptek, hogy vallatóra fogják az asszonyt.

Az a rusnya képü, de kedvesszavu Czobor Mihóné pedig olyan édesen mondta el a titkos postáságát s megmutatta a ropogós uj tizes bankót, mit ezért kapott, hogy már az első levélre választ tudott hozni az ifju szeretőjétől a szomszéd faluból.

Hát te mit gondoltál lelkem hitvestársam? hogy én megcsaltalak?

Mihó össze-vissza csókolta az ő gyémántos kiesi feleségét, de kiesett a könye, mikor az eldorbézolt kilenez forint tizenhárom krajezárt említette.

De ne busulj édes tulipántvirágom, igazi drága feleségem, mert kirugdosom én azt a korongon!

— Látod! szólt az az édesszavu asszony panaszosan — most ezért a második levéllért is egy tizezt kell hogy kérjek — miattad!

— Az nem baj rubintom, csak megkapd!

Az asszonyka megrázta a bajuszát, megtépegette a haját vagy kétszer, aztán megcsókolta azt a vádaskodó, gyanuskodó rosz embert.

Képeinkhez.

Egyik képünkön *Deák* Ferencnek a haza bölcsének a Kerepesi-uti temetőben elhelyezett sírkövejét mutatjuk be, melyet mint minden halottak napján úgy most is hazafias kegyelettel, gyönyörűen kivilágított a főváros.

A másik kép egy fiatal leányt állít elénk, aki nemrég elhalt kedvesének sírját koszorúval díszíti fel. Elragadta a halál az ifju vőlegényt, mielőtt e földön egyesülhettek volna.

Végtelen fájdalom kifejezése ül a leány arcán, hiszen a halál, mely elvette tőle a kedvest, fiatal szívét teljes virágzásában tarolta le. De amint a fájdalomtól összetört leány felemelkedik fohászával az egek urához, onnan a vigasztalódás derüje hatol be lelkébe, mert megszilárdul benne a remény, hogy a földi lét után egy másik, boldogabb lét is következik, ahol örökre egyesülni fognak azok, akik e földön egymáséi nem lehettek.

Levél a hareztérről.

Egy hü olvasónk s derék elvtársunk a választások alkalmából hosszabb levelet intézett hozzánk. Egyszerű magyar kisgazda levele ez, a kinek nem tollforgatás a kenyere, de azért egészséges felfogásával, józan gondolkodásmódjával sok tollforgatót megszégyenít. A helyes levélnek egyes részleteit eredetiben közöljük. Nemesak a magyar nép egy igaz fiának tiszta ítélete nyilatkozik meg ezekben, hanem a mai választási viszonyokra is jellemző fényt vetnek. Hallják tehát olvasóink, mik történtek Halas városában.

Halas, október 20.

Tisztelt szerkesztő ur! E hó 18-án tartott Latkóczy Imre államtitkár ur ő méltósága, mint szabálpelvű párti jelölt programbeszédet. Beszédje egy részét azt képezte, hogy ő ismeri Halast, persze információ útján, mert ittléte alatt csakis az urak könyvezték őt; az őt éltető paraszt választó polgárok helyett a kör elnökével parolázott a körben s meg azzal, a ki neki kezét esókolt, u. m. az elnök, a közjegyző, az ügyvédek, irnokaik, a járásbírósi személyzet, a közigazgatási tisztviselők, kettő kivételével, a tanárok, diákok; ezeket kísérték azok a gazdák, kiket valami életbevágó ügygyel reá szoríthattak és az eszem-izomat leső kíváncsi közönség. Majd el is felejttem, hogy még egy esomó, 10 frt napidíjjal ellátott közönséges nem választó polgárokból összetoborzott *kortés*, kik eléggé iparkodtak a csekély bérért is megszolgálni, vasmarokkal fogták az embert a szent ügynek. A jelölt ur megérkezésekor pedig a kortesurak díszes ebédczédulát nyomtak a markába, a ki nem írta alá az ívet, a kortesurak a nevének a választási lajstromból való kitérésével fenyegették. Szóval csalták, húzták a választó polgárokat.

Az államtitkár ur programbeszédében a független államjogról beszélt mint annak hive, szerinte a többi független érzelmű honatyáktól, kik az ellenzékét képezik, csak az választja el, hogy míg ezek a független államot haladéktalanul helyreállítani akarják, ő pedig lassan, óvatosan, de biztosan törekszik erre. A kvótakérdésről úgy szólt, hogy bizo-

nyos határig meg kell egyezni és ha a kiadást nem lehet apasztani, akkor törekedni fog a jövedelem fokozására, hiszen ugymond: „*mindegy az a gazdának, akár a buza, akár a tengeri lesz drágább.*”

A mezőgazdasági bajok és csapásokról meg sem emlékezett, azt hiszem azért, mert szépnek és gazdagnak tudja Halas városát onnan, hogy a mult választáskor a leküldött 4000 frt alkotmányos költséget „*hir szerint*” nem tudták elkölteni. Most a kormány-párt 15 ezer forintot számít erre a célra.

Én nagyon elítélem ezt az eljárást, de alig lehet ezt a néppel megértetni, hogy miként adja el így a nép az országot Bécsnek. Három banda húzta a talp alá valót s másnap hajnalban ért véget a dáridó, melyet a nagy vendéglőben rendeztek. Pénz van elég, a kortesek 10—12 frt napidíjat és kocsibért kapnak, számításom szerint csak erre kell 7568 frt, hát még a dáridók mibe kerülnek és a voksokért alattomban elcsusztatott összegek? Az egész mozgalom hasonlít „*A mandátum*” ezimű cikkben körülírt képviselőválasztáshoz.

Hogy a kormány jelöltjére mennyit költenek, eddig előttem ismeretlen volt; most utána nézve, a fentebb elmondottakat észleltem; mondhatom, ilyen nyílt erőszak itt még nem volt. Városunk polgármestere kijelentette, miszerint nem érti, hogy a választó polgárok olyan zenebonát nem tettek a programbeszéd megkezdése előtt még sohase 26 évi polgármesterkedése óta mint most s csak negyed-óráig tartó beszéd után sikerült lecsendesíteni őket, legfőképp azzal, hogy a jelölt ur nem marad ám itt erővel, csak úgy ha megválasztják! A lecsendülés után bátorságot vett a jelölt ur magának a megjelenésre; éltették egyaránt a két követjelöltet. Volt alkalma a méltóságos urnak a magyar erényekről tudomást venni, váltakozva figyelmeztették, hogy magyar hangot kérünk. „Halljuk mit ígér!” mondták a polgárok, de úgy látszik nem zavarodott meg ezen.

A függetlenségi párt jelöltje Kolozsvári Kiss István, kit a választók bizalma és szeretete környez s legtöbbször csak Pista bácsinak szólógnak, nem diplomatikus ember, de gyakorlott mezőgazda, a ki ismeri a gazdák, iparosok, kereskedők és munkások ügyeit. Azt mondja, hogy sok adóssága van a magyar államnak és a magánosok telekkönyvi megterhelhetése még ennél is többre rug. Ő nem látja olyan szépnek és gazdagnak ezt az országot, mint a méltóságos ur.

Hogy pedig ennyi mindenről irok a tek. szerkesztő urnak, vegye viszonzásául annak, melyet ön a „Független Ujság”-ban éven át megír, a miből sokat okulunk. És most ezzel zárom soraimat: Eljen a független magyar haza!

Tisztelettel maradok *Gyénizse Lajos*.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Genizse Lajos urnak. Örülünk hogy lapunk közleményeit oly nagy figyelemmel kíséri s azok arra készítetik, hogy a gyakorlatban az általunk megpendített eszméket alkalmazni óhajtja. Ez czélja a mi cikkeinknek, s nagy örömünkre szolgál ha törekvéseinknek sikerét tapasztalhatjuk. A mi felvetett kérdését illeti, arra nézve ügyvédünk nézetét kértük

ki e szövevényes kérdésben, kinek véleményét az alábbiakban közöljük: Minden attól függ, hogy azon hatósági eljárás, a melynek folytán az utat beszüntetni akarják, megfelel-e az 1890. évi I. t.-ez. rendelkezéseinek, mert ha a dolog a maga rendjén és az érdekeltek törvényszerű meghallgatása mellett ment végbe, akkor mást nem lehet tenni, mint bevárni nyugodtan a felelősség elintézését. Biróság elé az ilyen ügyet vinni egyáltalán nem lehet, mert ez pusztán közigazgatási dolog. Mi az iratok ismerete nélkül nem mondhatjuk meg, hogy hol itt a bibi; de ha önök azt hiszik, hogy törvénytelen-ség vagy méltánytalanság történt, amelyet felelősség folytán sem orvosolnak, forduljanak egy befolyásos képviselőhöz, hogy interpelláljon a képviselőházban. Szívesen tennénk mi is valamit az ügyben, de az alispánnál nincs módunkban közbenjárni.

Vincze István urnak. Ez irányban az 1894-ik évi mezőrendőrségi törvény nem intézkedik, kárbeeséseknél rendszeren a bíróság szokott kárbeesőket kiküldeni s azok díjazását is birói uton határozza meg, illetve hajtja be. Levelében nem említi, hogy mily kárbeesésnél, kinek érdekében s kinek megbízásából járt közbe mint becselő, s így nem is mondhatjuk meg hova, kihez forduljon díjazásának folyósítása miatt. Ha az esetet részletesen megírja, szívesen szolgálunk tanácsal.

V. A. V. J. Köbölkut, M. L. Neszmély, Gy. J. Jászfalu, kiállítási sorsjegyeiket nem huzzák ki.

Kalmár Ignác urnak. 233,405. számú kiállítási sorsjegye 2 koronás tárgyat nyert. A nyereménytárgyak ez évi november hó 15-ig adatnak ki a kiállítás területén levő ünnepélyek esernökében. Vidékiek küldjék be a nyerő sorsjegyet a kiállítás igazgatóságához, *ajánlva*, mire a nyereménytárgy postai uton fog részükre megküldetni.

Szüts József, Kátyán János, Kurian Ferenc, Majláth János, Máté József uraknak. A kiállítási sorsjegyhuzások jegyzékét utánvétellel el nem küldhetjük, mert az utánvételezés aránytalanul drága; tessék beküldeni 12 kr. értékű bélyeget s a jegyzéket bérmentesen megküldjük. Egyébiránt, ha a sorsjegyek számaikat közlik velünk, mi is szívesen utána nézünk, hogy nyertek-e, vagy nem.

Polgár Ferenc urnak. Értesülése — sajnos — való. Egyáltalán nem esedéljük, hogy nem akarnak hitelt adni annak a hírnek, hogy a nagy Kossuthnak fia, Kossuth Ferenc a kormánypárt szolgálatában áll, s az ellenzéki pártokat ő bontotta meg. Bizony mi magunk is sokáig rágalomnak tartottuk ezeket a híreket s ép úgy nem akartuk azokat elhinni, mint önök. De hát sajnos, a tények most arra vallanak, hogy Kossuth Ferenc a jelenleg választásoknál a függetlenségi pártot oly módon igyekszik gyengíteni s tönkre tenni, hogy mindenütt ellenjelöltet állít a független képviselőjelölteknek s a kormánnyal azok megbuktatására szövetkezik. Ezt bizony álmodni sem mertük arról a Kossuth Ferencről, akit apja halála után tárt karokkal fogadtunk idehaza s a kiben apja eszméjének letéteményesét láttuk s a nemzet vezérének óhajtottuk volna ő benne birni.

Budapesti piaci árak.

Budapest, október hó 31-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 79—81 kg. *tiszavidéki* 7.95 frttól 8.15 frtig, *pestvidéki* 7.95 frttól 8.10 frtig, *fehértmegyei* 7.85 frttól 8.10 frtig, *bácskai* 7.95 frttól 8.20 frtig, *bánsági* 7.85 frttól 8.05 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.70 frttól 6.86 frtig.
Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.00 forinttól 4.30 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 frttól 5.90 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.
Zab 39—41 kg. 5.60 frttól 5.95 frtig.
Tengeri 78—82 kg. 4.05 frttól 4.30 frtig.

Liszt ára 100 kgként.

Sz.: 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.
13.30 12.90 12.50 12.10 11.50 11.00 10.50 9.00 6.70.

Buzakorpa, finom 3.50—4.60, durva 3.40—4.40 frt. zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös lóhere*: 44—52 frt; *lucerna* 40—50 frt; *mezei komócsin* 26—28 frt; *mák* 20.00—23 frt; *bab fehér nagyszemű* 7.75—8.50 frt, — *törpe* 7.25—8.50 frt, *tarka* 6.—6.50 frt; *lencse* 8—10 frt, *borsó* 8.50—9.50 frt. *Köles* 5.15—5.30 forint, *Kendermag* 8.75—9.00 frt. *Repeze*: 10.50—11.60.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 360—380 frtig; *középmínőségűért* 260—310 frtig; *gyenge minőségűért* 240—260 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élősúlyban 28—32 frtig, *hízott tarka ökörért* 28 $\frac{1}{2}$ —32 $\frac{1}{2}$ frtig. *Fejős tehén*, magyar fajta 65—75 frtig, tarka 80—100 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr., élősúlyért fizetnek minőség szerint 45—48 krt. *Vágott borju* 1 klgr. hussúlyért fizetnek 67—70 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 15.50—21.50 frt, *feljavított juh* 11.50—12.50 frt, *kiverő juh* 7.50—8.50 frt, *kecske* 8—12 frt.

Sertésvásár. (Köbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 40% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 320—380 kilogr. nehéz sertésért 54—56 kr., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 44—50 kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.30—5.50 krig, *kacsa* 2.10—2.80 krig, *tyuk* 1.10—1.35 krig, *esirke* 65—1.15 krajczárig, *kappan* 1.60—2.00 pulyka 3.00—4.50 krig,

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.20—3.00 frt, *muhar* 2.10—2.65 frt, *zsupszalma* 1.80—2.00 frt, *alomszalma* 1.40—1.70 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 38—40 darab. *Szalonna* 45—48 kr. *Vaj* Ia. 80—160 kr., *Ila.* 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz sárga* esurgatott 26—30 kr. *Viaszk* 1.45—1.65 kr. *burgonya* sárga 1.60, rózsa 1.20, közönséges 60—70 kr. *paprika* 20—45 frtig, *hüvelyes paprika* 26 frt métermázsánként.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 18—20% 2.80—3.40 frt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.00 frt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 frt, *Vasgálicz* *Ila.* 2.75—3.25 frt. *Rézgálicz* 24.—25.— frt. (100 krgként 50 kgos Budapesten.)

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSÉPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk
fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágo-
sító választ.

CZIM:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Együttműködés
külön szakosztály

Különlétszámok borkészítési gépekben.

ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnökök: Teleki Géza gróf. Alenökök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessenffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

Épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltőbbek.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csakely kamattal tölke is törlesztetik. Lebonnyolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis a telekkönyvi kivonat, kataszterív. Konvertálás helyeg- és illetékmentes. Cím:

Ingtalan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körut 39. sz.
Legnagyobb Ingatlan és Jelzalog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Előfizetőinket
kérjük,

hogyan
megrendeléseknél

a
„Független Ujság”-ra

hivatkozni
sziveskedjenek.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, csász. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangú czimbalmaikat.

Közégi és tűzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltenek. Régi hangszerek becsereitlenek. Erős orgonahangu harmonikákból külön árjegyzék kérendő.

Iskola hegedűk 3frttól felfelé.

Közégi és hadsereg szállító

Megjelent és lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető:

Honfoglaló őseink históriája

(Magyarország ezredéves története).

Írta: ALPÁRI LAJOS.

A mű röviden és érdekesen tárgyalja Magyarország ezredéves történetét, melyet minden magyar ember, kell, hogy ismerjen. A szöveget 8 szép nagy kép díszíti.

A Független Ujság előfizetői 20 krért, nem előfizetők 25 krért rendelhetik meg.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ES LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brauswetter János
Szegeden. Cs. és kir. királyi igazgató.
szab. óronometer- és műszer- és fűtőberendezés.
a reménytelen ingázóknak.
stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

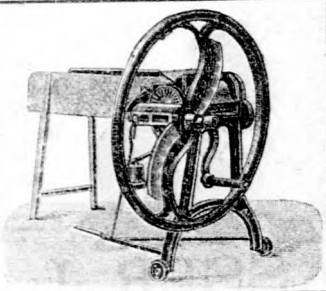
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Ajánlunk:

ŐSZI VETÉSRE

legkitünőbb minőségű luczernát, lóherét, biborherét, őszi borsót, téli bükkönyt, homok-bükkönyt, Szent-János-rozsot, káposzta-repezét.

Alapszabályt, üzleti értesítőt kívánatra bérmentve küldünk.

Szeveskavágók

járgány- és kézihajításra,

Répvágók,

legújabb szabadalmazott

„**RAPID**“ darálógépek

Wentzki-féle szabad.

gyorstakarmány-füllesztők

nagy készletben.

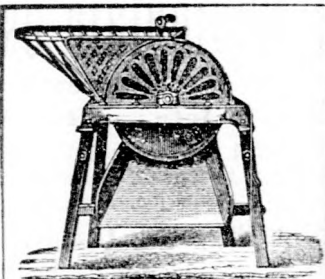
Friedlaender József

gépgyára,

Budapest,
VIII., Kerepesi-ut 17.

Az összes gazdasági
gépek gyártása.

Árjegyzékek ingyen
és bérmentve.

A budapesti

gyapju-aukcziók

ez idei első sorozata július hó 8-án megindult. Árverési raktár gyanánt a m. kir. államvasutak dunaparti tehérváradvarának egy helyisége szolgál. Az ezen raktárba czimzett és szeptember hó 30-ig eladott gyapjuk után **sem raktárbér, sem raktárhoz való szállítási beraktározási és mérlegelési díj nem számíttatik.** Azonfelül ezen gyapjak **szállítási díjkedvezményekben** is fognak részesülni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál

HELLER M. és Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készíti:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíttatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

Csak 2 frt 60 kr!

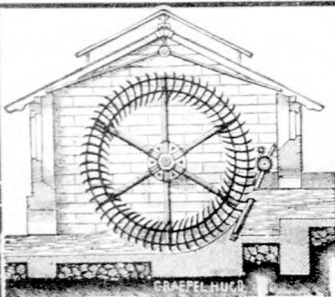
Nickel rem. erős zsebóra, szépen díszített tokkal másodpercz mutatóval 2 frt 60 kr. nickel rem. zsebóra, zománcz-számlappal másodpercz mutatóval, minden 25-30 órában felhuzandó, kitűnő szerkezetű 3 frt 20 kr., nickel rem. zsebóra, művészileg vésett tokkal, másodpercz mutatóval, legfinomabb 4 frt 10 kr. — Tula rem. zsebóra 5 frt. Mindez egyedül

KUN IMRE,

műórás- és ékszerésztől szereshető be

Budapest, Dob-utca 72.

Minden arany- és ezüstáru hallatlan olcsó áron, 5 pár nehéz ezüst evőeszköz 7 frt, 14 karátos aranygyűrűk 2 frt 40 és feljebb. Arany női rem.-óra 13 frt és feljebb. Ezüst rem. zsebóra 6 frt, kettős fedéllel 8 frt és feljebb. Arany gyermekfülbevaló 1 frt 60 és feljebb. Ezüst lánczok 2 frt és feljebb. Ebresztő óra 2 frt. A nálam vásárolt áruk jóságáért és valódiságáért **10 évi írásbeli jótállást** nyújtok. Javítások 2 évi jótállással. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vizikerek, turbinák, gőzgépek, gőzkazánok minden nagyságban őrlőmalmok és egyéb ipartelepek üzeméhez.

Őrlőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső vácz-ut 46. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

